

26 – 30 iunie 2023
ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I. DOCUMENTE ADOPTATE DE COMISIA EUROPEANĂ	2
1. Comisia Europeană aprobă o evaluare preliminară parțial pozitivă a celei de-a doua cereri de plată a României în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență	2
2. Comisia salută acordul politic privind noile norme menite să stimuleze securitatea cibernetică în instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE	3
II. CONSILIUL UE	4
1. Stimularea producției de muniție în industria de apărare a UE: Consiliul este pregătit pentru negocierile cu Parlamentul European, 23 iunie a.c. – subiecte: afaceri externe și relații internaționale, securitate și apărare	4
2. Legea europeană privind libertatea mass-mediei: Consiliul definitivează mandatul de negociere, 21 iunie a.c. – subiecte: cultură	5
3. Date privind călătoriile cu avionul: Consiliul adoptă o poziție cu privire la legislația UE privind colectarea și prelucrarea datelor, 21 iunie a.c. – subiecte: afaceri interne	7
4. Consiliul ajunge la un acord cu privire la Legea privind refacerea naturii, 20 iunie a.c. – agricultură, neutralitate climatică, mediu	8
5. Consiliul ajunge la un acord cu privire la anumite părți ale reformei pieței energiei electrice, 19 iunie a.c. – energie	10
6. UE și NATO și-au aprofundat și mai mult parteneriatul strategic prin faptul că au răspuns la unison amenințărilor și provocărilor comune	11
7. Sancțiunile UE: Consiliul își finalizează poziția privind actul legislativ care aliniază sancțiunile pentru încălcări	11
8. Instrumentul european pentru pace: Consiliul convine asupra unei a doua majorări a plafonului financiar global cu 3,5 miliarde EUR	12

I. DOCUMENTE ADOPTATE DE COMISIA EUROPEANĂ

1. Comisia Europeană aprobă o evaluare preliminară parțial pozitivă a celei de-a doua cereri de plată a României în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență

Comisia Europeană a aprobat marți, 27 iunie, o evaluare preliminară pozitivă a unei părți din jaloanele și țintele legate de cea de-a doua cerere de plată a României în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR).

La 16 decembrie 2022, România i-a transmis Comisiei o cerere de plată bazată pe 49 de jaloane și 2 ținte stabilite în Decizia de punere în aplicare a Consiliului pentru a doua plată. După examinarea dovezilor furnizate de autoritățile române, Comisia a considerat că 47 de jaloane și 2 ținte din totalul de 49 de jaloane și 2 ținte au fost atinse în mod satisfăcător.

Cele 47 de jaloane și 2 ținte care au fost atinse în mod satisfăcător demonstrează **progresele realizate de România în ceea ce privește punerea în aplicare a planului de redresare și reziliență**. Ele acoperă **reforme în domeniul tranziției verzi și digitale**, precum și reformele și investițiile legate de îmbunătățirea coordonării guvernamentale pentru punerea în aplicare a politicilor publice, îmbunătățirea gestionării apei, sprijinirea turismului și promovarea culturii. Alte reforme și investiții vizează îmbunătățirea gestionării resurselor umane în sectorul asistenței medicale, **consolidarea administrației fiscale și a sustenabilității sistemului de pensii**, modernizarea infrastructurii în domeniul educației, **asigurarea independenței sistemului judiciar și intensificarea luptei împotriva corupției**. Cererea de plată acoperă, de asemenea, reforme menite să îmbunătățească siguranța rutieră și investiții pentru sprijinirea financiară a sectorului privat.

Comisia a constatat că două jaloane legate de investițiile în energie (mai exact jaloanele 129 și 133) nu au fost atinse în mod satisfăcător. Comisia recunoaște primele măsuri luate deja de România pentru a atinge aceste jaloane restante, deși mai sunt încă multe de făcut. Prin urmare, Comisia activează procedura de suspendare a plăților, în temeiul articolului 24 alineatul (6) din Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență.

În conformitate cu Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență și cu explicațiile din Comunicarea publicată la 21 februarie 2023, această procedură le oferă statelor membre timp suplimentar pentru a atinge jaloanele restante, permițându-le, în același timp, să beneficieze de o plată parțială legată de jaloanele și țintele care au fost atinse în mod satisfăcător.

Planul de redresare și reziliență al României include o **gamă largă de măsuri de investiții și reformă**, grupate în cadrul a 15 componente tematice. Planul este sprijinit de **peste 29 de miliarde EUR sub formă de granturi și împrumuturi**, din care 13 % (3,7 miliarde EUR) i-au fost plătite României sub formă de prefinanțare, în decembrie 2021 (1,8 miliarde EUR sub formă de prefinanțare din granturi) și în ianuarie 2022 (1,9 miliarde EUR sub formă de prefinanțare din împrumuturi). La 27 octombrie 2022, România a primit prima tranșă de 2,6 miliarde EUR (1,8 miliarde EUR sub formă de granturi și 0,8 miliarde EUR sub formă de împrumuturi), în afara prefinanțării.

Plățile din cadrul MRR se bazează pe performanță și depind de punerea în aplicare de către statele membre a investițiilor și a reformelor prezentate în planurile lor de redresare și reziliență.

Comisia încurajează ferm toate statele membre, inclusiv România, **să continue punerea în aplicare în timp util** a planurilor lor de redresare și reziliență.

Președinta Comisiei Europene, Ursula **von der Leyen**, a declarat: „*România a progresat bine în ceea ce privește punerea în aplicare a planului său de redresare și reziliență, de exemplu prin realizarea de reforme privind siguranța rutieră, energia din surse regenerabile și serviciile de cloud din sectorul public. De asemenea, România a luat măsuri*

importante pentru a combate munca nedeclarată și pentru a investi în rețelele 5G. În prezent, încurajăm România să își accelereze eforturile în următoarele șase luni cu privire la cele două etape legate de investițiile în energie care nu sunt încă realizate. Încurajăm toate statele membre, inclusiv România, să procedeze rapid la punerea în aplicare a planurilor lor de redresare și reziliență. Comisia este alături de voi.”

Următoarele etape

În conformitate cu articolul 24 alineatul (6) din Regulamentul privind Mecanismul de redresare și reziliență, evaluarea preliminară pozitivă și suspendarea plăților sunt două proceduri distincte care urmează pași diferiți.

- În ceea ce privește **evaluarea preliminară pozitivă**: Comisia i-a transmis Comitetului economic și financiar (CEF) evaluarea sa preliminară pozitivă cu privire la îndeplinirea de către România a jaloanelor și țintelor, solicitându-i avizul. Avizul CEF, care urmează să fie emis în termen de cel mult patru săptămâni, ar trebui luat în considerare în evaluarea finală a Comisiei. În urma avizului CEF privind evaluarea preliminară pozitivă și a observațiilor României cu privire la suspendarea plăților și luând în considerare aceste două elemente, Comisia va adopta decizia privind plata tranșei, în conformitate cu procedura de examinare, prin intermediul unui comitet de comitologie. Plata către România poate fi efectuată după ce Comisia adoptă decizia.
- În ceea ce privește **suspendarea plăților**: Comisia i-a comunicat României motivele pentru care consideră că două jaloane nu au fost atinse în mod satisfăcător. Această comunicare inițiază o procedură administrativă între Comisie și statul membru vizat. România are acum dreptul de a-i prezenta Comisiei observațiile sale în termen de o lună de la primirea comunicării. Dacă, în urma observațiilor României, Comisia ar confirma evaluarea sa potrivit căreia cele două jaloane restante nu au fost atinse în mod satisfăcător, aceasta va stabili cuantumul plății care urmează să fie suspendat prin aplicarea metodologiei sale de suspendare a plăților (prevăzută în anexa II la Comunicarea din 21 februarie). Din acel moment, România va avea la dispoziție o perioadă de șase luni pentru a îndeplini în mod satisfăcător jaloanele restante. În această perioadă de șase luni, Comisia se va angaja într-un dialog activ cu autoritățile române. Dacă și când vor fi atinse jaloanele, Comisia va ridica suspendarea plății și va trimite evaluarea sa către Comitetul economic și financiar, urmând procedura descrisă mai sus cu privire la evaluarea preliminară pozitivă.

Comisia va evalua cererile suplimentare de plată din partea României în funcție de îndeplinirea jaloanelor și a țintelor prezentate în Decizia de punere în aplicare a Consiliului, reflectând progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a investițiilor și a reformelor.

Sumele plătite statelor membre sunt publicate în Tabloul de bord privind redresarea și reziliența, care arată progresele înregistrate în punerea în aplicare a planurilor naționale de redresare și reziliență.

2. Comisia salută acordul politic privind noile norme menite să stimuleze securitatea cibernetică în instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE

În rezoluția sa din martie 2021, Consiliul Uniunii Europene a subliniat importanța unui cadru de securitate solid și coerent pentru protejarea întregului personal, a datelor, a rețelelor de comunicații, a sistemelor informatice și a proceselor decizionale ale UE. Acest lucru poate fi realizat numai printr-o reziliență sporită și printr-o cultură a securității îmbunătățită a instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor UE.

Urmând Strategiei UE privind o uniune a securității și Strategiei de securitate cibernetică a UE, Regulamentul privind securitatea cibernetică propus luni, 26 iunie, va asigura coerența cu politicile existente ale UE în materie de securitate cibernetică, în deplină aliniere cu legislația europeană actuală:

- Directiva privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune („NIS 2”), la care această legislație este aliniată în ceea ce privește principiile și nivelul de ambiție, respectând totodată particularitățile entităților Uniunii;
- Regulamentul privind securitatea cibernetică;
- Recomandarea Comisiei privind răspunsul coordonat la incidentele și crizele de securitate cibernetică de mare amploare.

Comisia salută acordul politic la care au ajuns Parlamentul European și Consiliul UE cu privire la regulamentul propus de Comisie de stabilire a unor măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii. Negocierile s-au încheiat, fiind acum posibilă aprobarea finală a textului juridic de către Parlamentul European și Consiliu.

Comisia a anunțat propunerea de regulament privind securitatea cibernetică în martie 2022. **Prezentul regulament va institui un cadru de guvernare, de gestionare a riscurilor și de control al tuturor entităților UE din domeniul securității cibernetică, cu un nou Comitet interinstituțional pentru securitate cibernetică, pentru a monitoriza punerea sa în aplicare.** El va extinde, de asemenea, mandatul Centrului de răspuns la incidente de securitate cibernetică pentru instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE (CERT-UE), ca centru de informații operative, de schimb de informații și de coordonare a răspunsului la incidente legate de amenințări, ca organism consultativ central și ca furnizor de servicii. CERT-UE va fi redenumit „Serviciul de securitate cibernetică pentru instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii”, pentru a reflecta noul său mandat, păstrând în același timp denumirea prescurtată CERT-UE în scopuri de recunoaștere.

Elementele-cheie ale propunerii pentru toate instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE sunt următoarele:

- să dispună de un cadru de guvernare, de gestionare a riscurilor și de control în domeniul securității cibernetică;
- să efectueze periodic evaluări ale maturității;
- să implementeze măsuri de securitate cibernetică care să abordeze riscurile identificate;
- să pună în aplicare un plan pentru îmbunătățirea securității cibernetică a acestora;
- să facă schimb de informații legate de incidente cu CERT-UE fără întârzieri nejustificate.

Etapele următoare

Odată textul finalizat, Parlamentul European și Consiliul vor trebui să adopte oficial noul regulament pentru ca acesta să poată intra în vigoare. Entitățile din Uniune vor fi apoi obligate să respecte obligațiile și termenele specificate în text. Acest lucru va contribui la asigurarea unor niveluri mai ridicate de securitate cibernetică în administrația UE și aceasta va fi mai bine pregătită pentru a face față provocărilor viitoare.

II. CONSILIUL UE

1. Stimularea producției de muniție în industria de apărare a UE: Consiliul este pregătit pentru negocierile cu Parlamentul European, 23 iunie a.c. – subiecte: afaceri externe și relații internaționale, securitate și apărare

Statele membre ale UE și-au stabilit mandatul de negociere referitor la propunerea de regulament de instituire a **Actului privind sprijinirea producției de muniții (ASAP)**, menit să sprijine consolidarea capacităților de producție a muniției sol-sol și a muniției de artilerie, precum și a rachetelor.

Regulamentul propus de instituire a ASAP abordează actualele deficiențe în ceea ce privește muniția și rachetele, precum și componentele acestora prin introducerea unor măsuri specifice, inclusiv de finanțare. Astfel, pune în aplicare direcția 3 a planului aprobat

de Consiliu în martie 2023, și anume de a livra de urgență muniție și rachete Ucrainei și de a ajuta statele membre să își refacă stocurile.

Propunerea Comisiei Europene angajează **500 de milioane EUR** în prețuri curente din bugetul UE.

Poziția Consiliului. **Consiliul** a confirmat principalele caracteristici ale regulamentului propus, în special „**instrumentul**” prin care UE va sprijini financiar consolidarea capacităților industriale ale UE de producție de muniții și rachete. În plus, se poate institui un **fond de accelerare a producției**, prin intermediul căruia întreprinderile din întregul lanț valoric care fabrică muniții și rachete ar putea obține mai ușor capital privat.

Mandatul Consiliului păstrează, totodată, diferite caracteristici ale **părții „normative” a propunerii**, de exemplu o derogare de la Directiva privind achizițiile publice în domeniul apărării. Pentru a se ajunge rapid la un acord între statele membre și pentru a se începe negocierile cu Parlamentul European cât mai curând posibil, unele elemente au fost totuși separate de propunere.

Context și etapele următoare. Comunicarea comună din 2022 privind deficitele de investiții în domeniul apărării a evidențiat că, în UE, din cauza faptului că investițiile în domeniul apărării au fost în mod constant insuficiente, au apărut deficite atât în materie de capacități, cât și la nivel de industrie.

Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a expus piața europeană a echipamentelor de apărare la provocări și mai mari, pe măsură ce UE și statele sale membre și-au intensificat eforturile pentru a răspunde nevoilor presante ale Ucrainei în materie de apărare.

La 20 martie 2023, Consiliul a convenit asupra unei abordări axate pe trei direcții, cu scopul de a furniza Ucrainei un milion de lovituri de artilerie, în cadrul unui efort comun în următoarele douăsprezece luni. A hotărât să i se livreze urgent Ucrainei muniție sol-sol și muniție de artilerie și, la cerere, rachete, din stocurile existente sau în urma modificării priorităților comenzilor existente. De asemenea, Consiliul a invitat statele membre să achiziționeze în comun muniție și, la cerere, rachete din industria europeană de apărare și din Norvegia; acest lucru ar avea loc în contextul unui proiect existent coordonat de Agenția Europeană de Apărare sau prin intermediul unor proiecte complementare de achiziții conduse de state membre, pentru ca acestea să-și refacă stocurile, continuând, totodată, să acorde sprijin Ucrainei.

Întrucât ambasadorii la UE ai statelor membre au convenit asupra unui mandat cu privire la propunere, Consiliul este pregătit să înceapă negocierile cu Parlamentul European pentru a ajunge la un acord asupra versiunii finale a textului.

2. Legea europeană privind libertatea mass-mediei: Consiliul definitivează mandatul de negociere, 21 iunie a.c. – subiecte: cultură

Ambasadorii statelor membre la UE au aprobat poziția Consiliului cu privire la o nouă lege menită să **protejeze libertatea, pluralismul și independența mass-mediei** în UE. **Legea europeană privind libertatea mass-mediei** va stabili un cadru comun pentru serviciile mass-media pe piața internă a UE și va introduce măsuri menite să **protejeze jurnaliștii și furnizorii de servicii mass-media** de ingerința politică, facilitându-le în același timp **activitatea dincolo de frontierele interne ale UE**.

Amenințare tot mai mare pentru libertatea mass-mediei

Regulamentul propus răspunde preocupărilor tot mai mari din UE legate de **politizarea** mass-mediei, precum și de lipsa de **transparență** în ceea ce privește proprietatea asupra mass-mediei și alocarea publicității de stat furnizorilor de servicii mass-media. Are scopul de a introduce garanții pentru a **combate ingerința politică** în deciziile editoriale pentru furnizorii de servicii mass-media atât private, cât și publice, pentru a **proteja jurnaliștii și sursele lor** și pentru a garanta libertatea și pluralismul mass-mediei.

Un nou comitet pentru servicii mass-media

Noul act legislativ pornește de la dispozițiile Directivei din 2018 a serviciilor mass-media audiovizuale (DSMAV), îndeosebi prin faptul că propune un nou **Comitet european pentru servicii massmedia**, care să înlocuiască grupul de reglementare (ERGA) instituit în temeiul DSMAV. Comitetul va fi alcătuit din **autorități naționale din domeniul mass-mediei** și va oferi consiliere și sprijin Comisiei pentru a promova aplicarea consecventă a principalelor dispoziții ale noii legi în toate statele membre, inclusiv prin furnizarea de avize și prin ajutarea Comisiei la elaborarea de orientări.

Poziția Consiliului. Mandatul Consiliului nu se abate de la ambiția și de la obiectivele propunerii Comisiei. În același timp, se asigură că noua lege este **coerentă cu legislația existentă a UE, respectă competențele naționale în acest domeniu și obține echilibrul corect** între armonizarea necesară și respectarea diferențelor naționale.

În special, poziția Consiliului:

- ✓ clarifică **responsabilitatea statelor membre** de a garanta pluralitatea, independența și buna funcționare a furnizorilor de servicii publice de massmedia care își desfășoară activitatea în interiorul granițelor lor
- ✓ stabilește competențele Comitetului european pentru servicii mass-media și **îi consolidează independența**
- ✓ stabilește dispoziții pentru a consolida **protecția jurnaliștilor și a surselor jurnalistice** și limitează utilizarea măsurilor coercitive, cum ar fi utilizarea programelor de spionare în scopul obținerii unor astfel de informații
- ✓ se asigură că statele membre pot adopta **norme mai stricte sau mai detaliate** decât cele prevăzute în părțile relevante ale Legii europene privind libertatea mass-mediei
- ✓ **extinde sfera de aplicare a cerințelor privind transparența**, atât în legătură cu transparența proprietății asupra mass-mediei, care ar urma să se aplice tuturor furnizorilor de servicii mass-media, cât și în legătură cu transparența publicității de stat, unde se reduce în mod semnificativ posibilitatea de a acorda derogări pe plan național pentru entitățile mici
- ✓ prevede **norme mai clare privind relația dintre furnizorii de platforme online foarte mari și furnizorii de servicii mass-media** care aderă la regimurile de reglementare sau de autoreglementare a controlului editorial și la standardele jurnalistice din statele membre, astfel încât conținutul oferit de furnizorii de servicii mass-media să fie tratat cu atenție sporită

Etapele următoare. Președinția Consiliului are acum mandatul necesar pentru a începe negocierile cu Parlamentul European de îndată ce acesta își va fi stabilit poziția cu privire la Legea europeană privind libertatea mass-mediei. Obiectivul comun al Comisiei, al Consiliului și al Parlamentului este de a încheia negocierile referitoare la această lege înainte de viitoarele alegeri pentru Parlamentul European.

Context. Libertatea și pluralismul mass-mediei sunt consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și în Convenția europeană a drepturilor omului. Cu toate acestea, rapoartele recente ale Comisiei și ale Instrumentului de monitorizare a pluralismului mass-mediei au evidențiat o serie de aspecte problematice în UE, care țin de politizarea mass-mediei, transparența proprietății asupra mass-mediei și independența autorităților de reglementare în domeniul mass-mediei.

Pe 16 septembrie, Comisia a publicat propunerea de regulament de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne. Această propunere stabilește noi norme menite să protejeze pluralismul și independența mass-mediei în UE. Printre elementele-cheie ale noului act legislativ se numără:

- ✓ o mass-media publică independentă cu o sursă stabilă de finanțare
- ✓ transparența cu privire la proprietatea asupra mass-mediei
- ✓ protejarea independenței editoriale
- ✓ garanții pentru asigurarea pluralismului mass-mediei și împiedicarea concentrării mass-mediei
- ✓ Comitetul european pentru servicii mass-media, un nou organism de supraveghere a libertății mass-mediei

3. Date privind călătoriile cu avionul: Consiliul adoptă o poziție cu privire la legislația UE privind colectarea și prelucrarea datelor, 21 iunie a.c. – subiecte: afaceri interne

Ambasadorii la UE ai statelor membre au convenit asupra mandatului de negociere al Consiliului pentru două propuneri legislative privind colectarea și transferul de informații prealabile referitoare la pasageri. Informațiile prealabile referitoare la pasageri (API) conțin detalii de identificare din documentul de călătorie și informații de bază privind zborul. Obiectivul celor două proiecte de acte legislative este de a facilita gestionarea frontierelor externe ale UE, precum și de a combate terorismul și infracțiunile grave.

Cele două regulamente vor institui un router care primește datele API transferate de transportatorii aerieni. La rândul său, routerul transmite datele API autorităților naționale de frontieră și autorităților naționale de asigurare a respectării legii. Instituirea unui router unic, un instrument central care va fi dezvoltat de o agenție a UE, facilitează transferul informațiilor de la transportatorii aerieni către autoritățile naționale și reduce riscul de erori și abuzuri.

Colectarea datelor de către transportatorii aerieni

Cele două acte legislative prevăd ce date API trebuie să colecteze și să transfere către router transportatorii aerieni. Datele API vor consta într-o listă închisă de informații privind călătoria, cum ar fi numele, data nașterii, naționalitatea, tipul și numărul documentului de călătorie și informațiile privind locurile și bagajele. În plus, transportatorii aerieni vor fi obligați să colecteze anumite informații referitoare la zbor, de exemplu numărul de identificare al zborului, codul aeroportului și ora de plecare și de sosire.

Combaterea mai eficace a criminalității

Noua legislație va permite autorităților de asigurare a respectării legii să combine datele API ale călătorilor cu registrele cu numele pasagerilor (PNR). Registrul cu numele pasagerilor (PNR) este un set mai larg de date privind pasagerii aerieni și conține detalii cu privire la itinerarul unui pasager și informații privind procesul de rezervare a zborului. Atunci când sunt utilizate împreună, API și PNR sunt deosebit de eficace pentru a identifica călătorii cu risc ridicat și pentru a confirma tiparul de călătorie al persoanelor suspectate.

Îmbunătățirea procesului la frontieră

Autoritățile de frontieră vor avea o imagine mai completă a călătorilor care sosesc în aeroporturi. Acestea vor fi în măsură să efectueze verificări prealabile înainte de sosire și, în consecință, să își gestioneze controalele la frontieră într-un mod mai eficient. Acest lucru ar trebui să sporească șansele de prevenire a trecerilor nedorite ale frontierei. Pasagerii ar trebui să beneficieze de perioade de așteptare mai scurte și de controale mai rapide ale pașapoartelor.

Etapele următoare. Acordul de astăzi asupra unei poziții a Consiliului va permite începerea negocierilor cu Parlamentul European, odată ce acesta va fi convenit asupra propriului punct de vedere, pentru a se ajunge la o poziție comună.

Context. Criminalitatea organizată utilizează transportul aerian pentru a introduce ilegal persoane, droguri și alte bunuri ilicite. Călătoriile internaționale joacă, de asemenea, un rol important în activitățile teroriste. Este esențial să se dispună de informații complete și în timp util cu privire la călători pentru combaterea criminalității grave și a terorismului. Cu toate acestea, în contextul normelor actuale, colectarea și prelucrarea datelor API de către autoritățile competente sunt inconsecvente în UE. Propunerea actuală elimină această lacună în materie de securitate.

Cifrele din 2019 furnizate de Organizația Aviației Civile Internaționale arată că mai mult de o jumătate de miliard de pasageri aerieni intră în UE sau ies din UE în fiecare an. Prin urmare, gestionarea eficientă a frontierelor este esențială pentru o bună gestionare a fluxurilor de călători și pentru prevenirea trecerilor ilegale ale frontierei. Normele în vigoare în prezent nu impun colectarea datelor API pentru toate zborurile și permit o marjă de manevră în ceea ce privește datele care trebuie colectate și modul de colectare a acestora.

4. Consiliul ajunge la un acord cu privire la Legea privind refacerea naturii, 20 iunie a.c. – agricultură, neutralitate climatică, mediu

Consiliul a ajuns la un acord (abordare generală) cu privire la o propunere de lege privind refacerea naturii. Propunerea urmărește să instituie măsuri de refacere care vor acoperi cel puțin 20 % din zonele terestre și 20 % din cele maritime ale UE până în 2030 și toate ecosistemele care au nevoie de refacere până în 2050. Propunerea stabilește obiective și obligații specifice obligatorii din punct de vedere juridic pentru refacerea naturii în fiecare dintre ecosistemele enumerate – de la cele agricole și forestiere la ecosistemele marine, de apă dulce și urbane.

Abordarea generală va servi drept mandat de negociere cu Parlamentul European cu privire la forma finală a legislației.

Principalele modificări convenite de Consiliu

Textul Consiliului stabilește un echilibru între menținerea unor obiective ambițioase pentru refacerea naturii și oferirea de flexibilitate pentru statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare a regulamentului, menținând în același timp condiții de concurență echitabile și reducând sarcina administrativă.

Obligațiile de refacere

Consiliul a convenit ca statele membre să instituie măsuri de refacere care să aducă în stare bună, până în 2030, cel puțin 30 % din habitatele ecosistemelor terestre, de coastă, de apă dulce și marine care nu sunt în stare bună. Acest lucru ar fi valabil pentru cel puțin 30 % din suprafața totală a tipurilor de habitate care sunt considerate a nu fi în stare bună, și nu din suprafața pentru fiecare grup de habitate, cum propunea inițial Comisia.

Cu toate acestea, statele membre ar urma să stabilească măsuri de refacere pentru cel puțin 60 % din suprafața fiecărui grup de habitate care nu este în stare bună până în 2040 și pentru cel puțin 90 % din suprafața respectivă până în 2050.

Statele membre au adăugat o excepție pentru zonele marine care au habitate cu sedimente moi. Pentru sedimentele moi, statele membre vor putea aplica un procent mai mic pentru obiective, iar obiectivul pentru 2030 nu s-ar aplica.

Cerința de nedeteriorare

În ceea ce privește zonele cu habitate care fac obiectul măsurilor de refacere, statele membre au convenit să se asigure că nu are loc o deteriorare semnificativă. În zonele aflate deja în stare bună sau în care măsurile de refacere nu sunt încă puse în aplicare, în special în afara rețelei Natura 2000 de zone protejate, statele membre ar urma să depună eforturi pentru a institui măsurile necesare pentru a preveni deteriorarea semnificativă. Acest lucru s-ar traduce printr-o obligație bazată pe rezultate pentru zonele din prima categorie și o obligație bazată pe eforturi pentru cele din a doua.

Lacune în materie de cunoștințe

Statele membre au fost de acord că nu există date disponibile cu privire la starea anumitor habitate și, prin urmare, este dificil să se cuantifice îmbunătățirea acestora.

Statele membre au convenit că măsurile cantitative de refacere se vor aplica numai zonelor în care starea habitatelor este cunoscută.

În ceea ce privește habitatele terestre, statele membre ar trebui să stabilească, până în 2030, starea a 90 % din habitate. Pentru habitatele marine, 50 % din lacunele în materie de cunoștințe ar trebui eliminate până în 2030. Starea tuturor habitatelor ar trebui să fie cunoscută până în 2040, cu excepția sedimentelor moi, pentru care termenul este prelungit până în 2050.

Obligații specifice ecosistemelor

Propunerea conține obligații specifice ecosistemelor, cărora Consiliul le-a adus anumite flexibilități.

De exemplu, pentru ecosistemele urbane, Consiliul a înlocuit obiectivele cantitative cu obligația ca statele membre să realizeze o tendință crescătoare în zonele verzi urbane până la atingerea unui nivel satisfăcător. Consiliul a menținut cerința „nicio pierdere netă”, care prevede că nicio pierdere netă de spații verzi urbane și de coronament în zona urbană nu ar

trebui să aibă loc până în 2030, comparativ cu momentul intrării în vigoare a regulamentului, cu excepția cazului în care ecosistemele urbane dețin deja peste 45 % din spațiul verde.

Consiliul a convenit asupra unor obiective mai flexibile privind reumidificarea turbăriilor, pentru a ține seama de faptul că unele state membre sunt afectate în mod disproporționat de aceste obligații. Consiliul a prevăzut refacerea a 30 % din turbăriile drenate utilizate în agricultură până în 2030 și a 50 % până în 2050, cu posibilitatea ca statele membre care sunt puternic afectate să aplice un procent mai mic.

Consiliul a oferit mai multă flexibilitate în utilizarea indicatorilor pentru monitorizarea ecosistemelor forestiere.

Pentru elementele de peisaj de mare diversitate din ecosistemele agricole, cum ar fi gardurile vii, rândurile de arbori, peticele de teren, șanțurile, iazurile sau pomii fructiferi, Consiliul a adăugat posibilitatea de a axa măsurile pe elementele care sunt necesare pentru conservarea biodiversității.

Consiliul a adăugat o obligație pentru statele membre de a se asigura că este menținută conectivitatea refăcută a râurilor.

Planurile naționale de refacere

În temeiul noilor norme, statele membre ar urma să prezinte periodic Comisiei planuri naționale de refacere care să arate modul în care își vor îndeplini obiectivele. De asemenea, acestea ar urma să monitorizeze progresele înregistrate și să raporteze cu privire la acestea.

Consiliul a optat pentru o abordare etapizată. În loc să prezinte planuri complete vizând perioada de până în 2050, la doi ani de la intrarea în vigoare a regulamentului, statele membre ar urma să prezinte mai întâi planuri naționale de refacere care să acopere perioada de până în iunie 2032, cu o prezentare generală strategică pentru perioada de după iunie 2032. Până în iunie 2032, statele membre ar urma să prezinte planuri de refacere vizând perioada de până în 2042, cu o prezentare generală strategică acoperind perioada de până în 2050, iar până în iunie 2042, să prezinte planuri pentru perioada de până în 2050.

Consiliul a adăugat posibilitatea ca statele membre să ia în considerare în planurile lor aspectele naționale specifice în ceea ce privește cerințele sociale, economice și culturale, caracteristicile regionale și locale și densitatea populației, inclusiv situația specifică a regiunilor ultraperiferice.

Consiliul a armonizat, pe cât posibil, ciclurile de monitorizare și raportare cu ciclurile de raportare existente în alte acte legislative din domeniul mediului, pentru a asigura coerența.

Energia din surse regenerabile și apărarea

Consiliul a adăugat un nou articol care prevede că planificarea, construirea și exploatarea centralelor de producere a energiei din surse regenerabile, racordarea lor la rețea și rețeaua aferentă în sine, precum și activele de stocare sunt considerate a fi de interes public major.

Asta înseamnă că acestea ar beneficia de o derogare de la obligațiile de îmbunătățire continuă și de nedeteriorare. În plus, statele membre ar putea scuti aceste proiecte de obligația de a demonstra că sunt disponibile soluții alternative mai puțin dăunătoare, în cazul în care a fost efectuată o evaluare strategică de mediu. Pentru a asigura alinierea la Directiva privind energia din surse regenerabile, aflată în prezent în curs de revizuire, statele membre pot restricționa, de asemenea, aplicarea acestor derogări în conformitate cu prioritățile stabilite în planurile lor naționale integrate privind energia și clima.

De asemenea, Consiliul a clarificat faptul că planurile și proiectele destinate exclusiv apărării naționale pot fi considerate ca având un interes public major și pot fi exceptate de la cerința de a demonstra că nu sunt disponibile soluții alternative mai puțin dăunătoare. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să instituie măsuri de atenuare a impactului asupra tipurilor de habitate în cazul în care aplică această derogare.

Finanțarea măsurilor de refacere

Consiliul a introdus o nouă dispoziție prin care se solicită Comisiei să prezinte un raport, la un an de la intrarea în vigoare a regulamentului, cuprinzând o prezentare generală a resurselor financiare disponibile la nivelul UE, o evaluare a nevoilor de finanțare pentru punerea în aplicare și o analiză pentru a identifica eventualele deficite de finanțare. Raportul ar include, de asemenea, propuneri adecvate, după caz, fără a aduce atingere următorului cadru financiar multianual (2028-2034).

Următoarele etape. Abordarea generală va servi drept mandat de negociere al Consiliului cu Parlamentul European cu privire la forma finală a actului legislativ. Rezultatul negocierilor va trebui să fie adoptat în mod formal de către Consiliu și Parlament.

Context. Comisia a adoptat propunerea de lege privind refacerea naturii la 22 iunie 2022. Peste 80 % din habitatele europene se află într-o stare precară. Eforturile anterioare de protejare și conservare a naturii nu au putut inversa această tendință îngrijorătoare.

Acesta este motivul pentru care, pentru prima dată, această propunere vizează adoptarea de măsuri nu numai pentru a conserva, ci și pentru a reface natura. Propunerea vizează îmbunătățirea stării naturii prin stabilirea unor obiective obligatorii și obligații pentru o gamă largă de ecosisteme terestre și maritime. Statele membre ar trebui să instituie măsuri de refacere eficace și bazate pe suprafață pentru a atinge obiectivele specifice ecosistemelor. Pentru a evalua măsurile, statele membre ar trebui să planifice în avans prin elaborarea unor planuri naționale de refacere a naturii, în strânsă cooperare cu oamenii de știință, cu părțile interesate și cu publicul. Propunerea ar urma să definească, de asemenea, indicatori privind biodiversitatea pentru a măsura progresele înregistrate.

5. Consiliul ajunge la un acord cu privire la anumite părți ale reformei pieței energiei electrice, 19 iunie a.c. - energie

Consiliul a convenit asupra poziției sale (abordare generală) cu privire la o propunere de regulament privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT). Propunerea urmărește să sprijine concurența deschisă și loială pe piețele europene angro de energie, prin interzicerea tranzacțiilor bazate pe informații privilegiate și prin descurajarea manipulării pieței.

Propunerea privind REMIT face parte dintr-o reformă mai amplă a organizării pieței energiei electrice din UE. Celelalte părți ale reformei, care vizează reducerea dependenței prețurilor energiei electrice de prețurile volatile ale combustibililor fosili și protejarea consumatorilor de creșterile bruște ale prețurilor, accelerarea utilizării energiei din surse regenerabile și îmbunătățirea protecției consumatorilor, vor fi convenite într-o etapă ulterioară.

Principalele modificări aduse de Consiliu

Consiliul a făcut ca cerințele pentru **participanții la piață din UE care sunt rezidenți într-o țară terță** să fie mai clare și mai stricte.

Consiliul a convenit să sporească rolul **Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER)** în investigarea cazurilor transfrontaliere semnificative pentru a combate încălcările Regulamentului REMIT.

Consiliul a echilibrat aceste noi competențe prin consolidarea rolului autorităților naționale de reglementare (ANR), astfel încât ACER să nu își exercite **competențele de investigare** în cazul în care ANR-urile desfășoară sau au efectuat deja o investigație pe baza acelorași fapte. Inspecțiile la fața locului ar urma să fie efectuate în strânsă coordonare și cooperare cu autoritățile naționale, în anumite condiții.

De asemenea, Consiliul a adăugat flexibilitate în ceea ce privește emiterea de **amenzi administrative** de către statele membre. Acesta a inclus o listă de criterii pentru stabilirea amenzilor și a dat statelor membre posibilitatea de a stabili amenzi mai mici.

Etapele următoare. Abordarea generală va servi drept mandat de negociere cu Parlamentul European cu privire la forma finală a actului legislativ. Rezultatul negocierilor va trebui să fie adoptat în mod formal de către Consiliu și Parlament.

Textul abordării generale va fi pus la dispoziție într-o etapă ulterioară.

Context. Reforma organizării pieței energiei electrice propune modificarea legislației relevante privind piața energiei electrice și îmbunătățirea protecției Uniunii împotriva manipulării pieței printr-o mai bună monitorizare și transparență (REMIT).

Comisia a adoptat propunerile privind reforma organizării pieței energiei electrice din UE la 14 martie 2023.

6. UE și NATO și-au aprofundat și mai mult parteneriatul strategic prin faptul că au răspuns la unison amenințărilor și provocărilor comune

În data de 16 iunie a.c., Consiliul UE a luat notă de cel de al **optulea raport intermediar** referitor la punerea în aplicare a celor 74 de propuneri comune aprobate de Consiliile UE și NATO la 6 decembrie 2016 și la 5 decembrie 2017. Raportul evidențiază și detaliază **progresele tangibile realizate între iunie 2022 și mai 2023** în toate domeniile de cooperare.

În timp ce se ocupă de cea mai gravă amenințare pentru securitatea euro-atlantică din ultimele decenii, și anume războiul de agresiune neprovocat și nejustificat al Rusiei împotriva Ucrainei, parteneriatul strategic UE-NATO de lungă durată **este mai solid și mai relevant ca niciodată**. Raportul subliniază îndeosebi următoarele:

- UE și NATO au asigurat unitatea, coerența și **complementaritatea eforturilor** pentru a răspunde la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și, în special, pentru a **sprijini** dreptul inerent al **Ucrainei** la autoapărare, inclusiv prin instituirea unei structuri specifice de coordonare a personalului UE-NATO privind Ucraina
- cooperarea în materie de **reziliență** a continuat să se extindă prin intermediul dialogului structurat UE-NATO privind reziliența, inclusiv în cadrul Grupului operativ comun privind reziliența infrastructurii critice
- cele două organizații și-au intensificat eforturile și interacțiunea strânsă în domeniul **exercițiilor de gestionare a crizelor**
- s-a consolidat și mai mult coordonarea în ceea ce privește **consolidarea capacităților în materie de securitate și apărare pentru țările partenere**, cu precădere pentru Ucraina, Moldova, Georgia, Bosnia și Herțegovina, Tunisia, Iordania și Mauritania

În plus, UE și NATO își mențin angajamentul ferm de a consolida, aprofunda și extinde în continuare cooperarea lor benefică și care se consolidează reciproc prin căutarea unor căi de continuare a colaborării în toate direcțiile de lucru existente, precum și în noi domenii, cum ar fi **clima și apărarea, spațiul și tehnologiile emergente și disruptive**, cu respectarea deplină a principiilor directe convenite (deschidere și transparență reciprocă, incluziune și reciprocitate, autonomie decizională a ambelor organizații).

Context

În 2022, Busola strategică a UE și conceptul strategic al NATO au confirmat importanța unității transatlantice și au oferit un **nou impuls parteneriatului strategic UE-NATO**, cerând o cooperare mai strânsă. Această hotărâre a fost consolidată și mai mult prin cea de a treia declarație comună privind cooperarea UE-NATO, semnată la 10 ianuarie 2023 de președintele Consiliului European, președinta Comisiei Europene și secretarul-general al NATO.

7. Sancțiunile UE: Consiliul își finalizează poziția privind actul legislativ care aliniază sancțiunile pentru încălcări

În data de 9 iunie, Consiliul UE și-a stabilit poziția de negociere (abordare generală) pentru un act legislativ al UE care definește infracțiunile și sancțiunile pentru încălcarea sancțiunilor UE. După ce va fi adoptată, directiva va fi un instrument important pentru a garanta că încălcarea sancțiunilor nu e profitabilă.

Gunnar Strömmer, ministrul suedez al justiției a declarat că sancțiunile reprezintă un instrument esențial în cadrul sprijinului acordat de UE Ucrainei și în lupta sa împotriva agresiunii ilegale a Rusiei. Acest nou act legislativ va facilita investigarea, urmărirea penală și pedepsirea încălcării măsurilor de sancționare în întreaga UE.

Proiectul de act legislativ definește faptele pe care vor trebui să le incrimineze statele membre. Printre acțiunile pe care statele membre le vor califica drept infracțiuni se numără ajutarea persoanelor care fac obiectul măsurilor restrictive ale Uniunii să eludeze o interdicție de călătorie în UE, comerțul cu bunuri care fac obiectul sancțiunilor și efectuarea de tranzacții cu state sau entități vizate de măsuri restrictive ale UE.

Sancțiuni disuasive

De asemenea, Consiliul dorește ca statele membre să se asigure că încălcarea sancțiunilor UE este pasibilă de sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive. Proiectul de directivă prevede sancțiuni care variază în funcție de infracțiune.

În același timp, statele membre vor trebui să își actualizeze legislația națională, astfel încât la stabilirea sancțiunii să se țină seama de circumstanțele agravante. Circumstanță agravantă ar fi, de exemplu, faptul că infracțiunea este săvârșită în cadrul unei organizații criminale sau de către un funcționar public.

O asigurare a respectării mai strictă

Context și etapele următoare

Măsurile restrictive sunt o componentă importantă a setului de instrumente de care dispune UE în materie de politică externă și de securitate. Aceste instrumente pot consta în înghețarea activelor, interdicții de călătorie și restricții la import/export, printre altele.

Asigurarea respectării sancțiunilor UE este o responsabilitate ce le revine statelor membre. Tipurile și nivelurile sancțiunilor aplicate în statele membre pot varia însă, deoarece, în momentul de față, sistemele naționale care se ocupă de încălcarea sancțiunilor UE diferă în mod semnificativ. În prezent, statele membre nu sunt obligate să incrimineze încălcările, ele putând aplica în schimb sancțiuni administrative. În ce privește sancțiunile penale maxime, acestea variază între 2 și 12 ani de închisoare.

Pentru a limita eludarea sancțiunilor și a consolida asigurarea respectării lor, Comisia a emis, la 5 decembrie 2022, prezenta propunere de directivă privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor pentru încălcarea măsurilor restrictive ale Uniunii.

Abordarea generală convenită astăzi reprezintă baza pentru negocierile cu Parlamentul European, cu scopul de a ajunge la o poziție comună cu privire la proiectul de act legislativ.

8. Instrumentul european pentru pace: Consiliul convine asupra unei a doua majorări a plafonului financiar global cu 3,5 miliarde EUR

Consiliul a adoptat luni, 26 iunie, o decizie de **majorare a plafonului financiar global** al Instrumentului european pentru pace (IEP) cu **3,5 miliarde EUR**, pe baza unui acord anterior din 20 martie 2023.

Această decizie este menită să asigure **sustenabilitatea și previzibilitatea financiară** a IEP pe termen lung și să mențină **dimensiunea sa geografică mondială**, precum și capacitatea UE de a **preveni crizele și conflictele și de a răspunde rapid la acestea**.

Decizia va asigura din nou faptul că dispunem de finanțare pentru a continua să furnizăm sprijin militar concret forțelor armate ale partenerilor noștri. Aceasta este deja a doua majorare a finanțării Instrumentului european pentru pace de la crearea sa în 2021. În mai puțin de doi ani, Instrumentul și-a dovedit utilitatea. Acesta a schimbat radical modul în care ne sprijinim partenerii în domeniul apărării. Cu ajutorul lui, UE și partenerii săi devin mai puternici - a declarat Josep Borrell, Înaltul Reprezentant pentru afaceri externe și politica de Securitate.

Odată cu această majorare, plafonul financiar global se ridică în prezent la peste **12 miliarde EUR** (în prețuri curente).

Această decizie transmite un semnal politic clar cu privire la angajamentul de durată al UE de a acorda sprijin militar atât Ucrainei, cât și altor parteneri.

Context și etapele următoare

Instrumentul european pentru pace a fost instituit în martie 2021 pentru a finanța toate acțiunile din cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC) legate de chestiuni militare și de apărare, cu scopul de a preveni conflictele, de a menține pacea și de a consolida securitatea și stabilitatea pe plan internațional. În special, Instrumentul european pentru pace permite UE să finanțeze acțiuni menite să consolideze capacitățile țărilor din afara UE și ale organizațiilor regionale și internaționale în ceea ce privește chestiuni militare și de apărare.

IEP este un instrument extrabugetar. El a avut inițial un plafon financiar global de 5,5 miliarde EUR (în prețuri curente) pentru perioada 2021-2027, fiind sporit printr-o primă suplimentare de 2 miliarde EUR până la suma de aproape 8 miliarde EUR (în prețuri curente) la 13 martie 2023. Contribuțiile statelor membre sunt stabilite conform unei chei de repartizare bazate pe venitul național brut (VNB).

Datorită IEP, UE a sprijinit până în prezent forțele armate ucrainene prin șapte pachete de sprijin succesive, precum și multe alte țări, cum ar fi: Mozambic, Georgia, Republica Moldova, Bosnia și Herțegovina, Somalia, Niger, Mauritania, Liban și Iordania. Atât componentele militare ale operațiilor în sprijinul păcii desfășurate sub conducere africană, cât și unități multinaționale, cum ar fi Grupul operativ medical pentru Balcani, au fost, de asemenea, sprijinite cu ajutorul IEP.

În consecință, un procent de 92% din plafonul financiar global pentru perioada 2021-2027 a fost deja angajat în 2023, ceea ce a făcut necesară o nouă majorare.

Surse de informare:

- ***Documente adoptate de Comisia Europeană***
- ***Consiliul European***

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

